

MATERIJAL BR. 4

PRIČA O IQBALU MASIHU

Izvor: [MORAL HEROES](#)

Sredinom 1990-ih bistar dječčić ostavio je svoj trag po pitanju dječjeg ropstva koji je imao globalni odjek. Život Iqbala Masiha prerano je završio s nepunih 13 godina, ali njegovi snažni i rječiti govori potaknuli su tisuće radnika u dužničkom ropstvu i djece robova da slijede njegov primjer. Podizao je ljudima svijest i promicao znanje kako bi se drugi mogli zauzeti za svoja prava i okončati nepravdu koju eksploatirani tvornički radnici trpe po cijelom svijetu.

Iqbal Masih rođen je 1983. u siromašnoj općini Muridke blizu pakistanskog grada Lahore. Njegova obitelj imala je financijskih poteškoća, a otac Saif Masih odlučio ih je napustiti dok je Iqbal još bio malen. Kad su Iqbalu bile četiri godine, njegova je majka Inayat trebala novac za vjenčanje njegova starijeg brata. Budući da je obitelj već bila zadužena, majka je pozajmila novac na Iqbalovo ime kod lokalnog poduzetnika. Međutim, kad ni nakon dvije godine dug nije bio otplaćen, bila je prisiljena „posuditi“ Iqbala kao radnika radi otplate duga.

Iqbal je postao jedno od brojne djece koja rade zbog dužničkog ropstva u tkaonici tepiha. Unatoč tome što je radio 14 sati na dan, šest dana u tjednu Iqbal nikada nije zaradio dovoljno da otplati obiteljski dug, trošak svog „naukovanja“, alate, hranu, kazne za svoje pogreške i sve veće kamate. Iako je imao status „dužničkog roba“, zapravo je bio poput milijuna druge djece koja su postala sužnjevi svojih poslodavaca bez ikakve nade za slobodu. Prisilni rad radi otplate dugova, rad djece i robovski rad bili su zabranjeni zakonom u Pakistanu. No ipak su bili u punom zamahu zbog potkupljive vlade i policije koji su živjeli od mita lokalnih poduzetnika.

„Djeca u rukama trebaju imati olovke, a ne alate“ - Iqbal Masih

S deset godina Iqbal je odlučio pobjeći. Do tada je već pretrpio rad u vrućim, skućenim prostorijama u kojima je zrak bio prepun čestica vune, bezbroj puta bio je izbičevan, pretučen i ranjavan kad bi usporio s radom. Iako iznemogao zbog pothranjenosti i slabašan zbog nedostatka kretanja, Iqbal je pobjegao s nekolicinom prijatelja. Otrčao je do obližnje policijske stanice i ispričao im kako

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

poslodavac tuče djecu i drži ih u ropstvu. Na žalost, policajcu je bila draža „nagrada za pronalazača“ odbjeglih robova, pa je Iqbal vratio Arshadu, njegovu vlasniku. Po nalogu policijskog službenika, Iqbal je bio lancima privezan za tkalački stroj, a Arshad ga je prisilio na rad kombiniranjem fizičkog zlostavljanja i izgladnjivanja.

Kad je imao 12 godina, Iqbal je uspio pronaći način da prisustvuje proslavi Dana slobode koju su organizirali sindikati zidara. Ondje je Iqbal saznao o svojim radničkim pravima i o tome da je dužničko ropstvo bilo zakonom zabranjeno još prije nekoliko godina. Osim što je donijela zakon protiv ropstva, vlada je otpisala sva dugovanja poduzećima kako bi i ona zauzvat oslobodila svoje dužnike. Međutim, mali broj poduzeća oslobodio je svoje robove. Kad su prisutni bili pozvani da se obrate okupljenom mnoštvu, Iqbal se javio za riječ. Nakon što je čuo Iqbalovu priču, jedan od vođa sindikata, po imenu Ehsan Ullah Khan poduzeo je napore kako bi se Iqbal oslobodio iz ropstva. Nakon dugotrajnog uvjeravanja da njegova tvornica postupá protuzakonito, Arshad je oslobodio Iqbala i još nekoliko djece iz ropstva.

12-godišnji Iqbal postao je glasoviti vođa pokreta protiv ropstva u Pakistanu. Počeo je pohađati školu koju je za djecu koja su ranije bila robovi osnovala Fronta za oslobođenje radnika u dužničkom ropstvu i za samo dvije godine završio je četverogodišnji program školovanja. Kako se sve više upoznao radnim zakonodavstvom i ljudskim pravima, zahvaljujući svojoj energičnoj osobnosti postao je predstavnik porobljenih radnika. Kriomice je dolazio u tvornice i ispitivao djecu o njihovim iskustvima i jesu li robovi. Iako je to što je radio bilo izuzetno opasno, zbog svoga neuhranjenog tijela i zaustavljenog rasta izgledao je poput šestogodišnjaka, tako da su ga rijetko doživljavali kao prijetnju.

Fronta za oslobođenje radnika u dužničkom ropstvu poslala ga je da drži govore u poduzećima i na prosvjedima na mjestima u čitavom Pakistanu za koje je bilo poznato da tamo još uvijek postoji dužničko ropstvo. Svojom snažnom osobnošću informirao je radnike robove i poticao ih na bijeg. Unatoč prijetnjama smrću koje mu je upućivala organizirana mafija koja je vladala tim zajednicama, Iqbal je samouvjeren i rječito nastavio kritizirati njihovo postupanje. Procjenjuje se da je više od 3 000 pakistanske djece te godine pobjeglo od svojih vlasnika nakon što je posjetilo prosvjede, poslušalo govore i prisustvovalo susretima koje je organizirala Fronta za oslobođenje radnika u dužničkom ropstvu.

Zbog svoje nevjerojatne priči Iqbal Masih počeo je posjećivati druge zemlje, raditi na osvješćivanju djece robova i zagovarati njihovu slobodu. Kamo god bi pošao, nadahnuo bi druge, a posebno djecu, da se uključe u misiju za okončanje dječjeg ropstva.

„Rado bih učinio to što je napravio Abraham Lincoln... I to bi želio napraviti u Pakistanu”, Iqbal Masih

Nakon posjeta i govora u SAD-u u prosincu 1994. Iqbal se vratio u Pakistan. Posljednjih nekoliko mjeseci života proveo je na školovanju u nadi da će postati odvjetnik koji će se boriti za prava dužničkih robova.

16. travnja 1995. Iqbal je ubijen hicem u leđa. Nakon jutarnje mise s nekoliko prijatelja vraćao se kući biciklom.

U službenom policijskom izvješću navodi se da je hitac slučajno ispalió lokalni poljoprivrednik po imenu Ashraf Hero. Policija je tvrdila da je nakon više sati mučenja priznao da je skrivio tu nesreću. Budući da je Iqbal bio istaknuti neprijatelj lokalne mafije proizvođača tepiha, ubojstvo je počeo istraživati Pakistanski odbor za ljudska prava, ali se brzo složio s pričom policije. Unatoč službenom

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

izvješću većina smatra da je Iqbal Masiha ubio plaćenik mafije proizvođača tepiha koja je već potkupila tamošnju policiju, a da je ubojstvo podmetnuto Ashrafu Heru.

Iqbal Masih naš je junak jer se hrabro zauzimao za porobljenu djecu i dužničke robove u Pakistanu i po cijelom svijetu. Iako je živio kratko, njegova uvjerljiva i snažna poruka potaknula je tisuće ljudi da zatraže slobodu i nadahnula mnoge druge u cijelom svijetu da se pridruže njegovim nastojanjima. Procjenjuje se da u Pakistanu još i danas ima oko 75 000 robova. Mladi Kanađanin, Craig Kielburger, čuo je za Iqbalovu priču i u želji da i sam nekako pomogne, osnovao je organizaciju [Free the Children](#).

Izvor: [MORAL HEROES](#) (Moralni junaci), autor J. Kile / posljednji put ažurirano 8. svibnja 2012.